

Det här verket har digitaliseringen vid Göteborgs universitetsbibliotek och är fritt att använda. Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitized at Gothenburg University Library and is free to use. All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text. This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

GÖTEBORGS UNIVERSITET

LOA

PRAKTISK VECKOTIDNING FÖR KVINNAN OCH HEMMET

UNDER MEDVERKAN

AF

AVE (EVA VIGSTRÖM), MATHILDA LANGLET, ELISABETH KALLSTENIUS,
VILMA LINDHÉ, HELENA NYBLOM, MATHILDA ROOS, ANNA WAHLENBERG,
JOHAN NORDLING, DANIEL FALLSTRÖM, GEORG NORDENSVAN,
BIRGER SCHÖLDSTRÖM m. fl.

UTGIFVEN

AF

FRITHIOF HELLBERG

1891

STOCKHOLM

TRYCKT HOS GERNANDTS BOKTRYCKERI-AKTIEBOLAG

1891

— *Iduns äpplen, som man vet,
Väl kunna hjärtat ungdom skänka,
Men ej vår kropp odödlighet.*

Frans Hedberg.

INNEHÅLL.

Uppsatser i ämnen rörande kvinnan och hemmet:

N:r		N:r	
1	Nyårsönskan; af <i>Ave</i>	23	Medan vinden blåser; af —e—n
	Husmoderns räkenskaper; prisb. svar å prisfrågan XLII, af <i>Wia</i>	23	Att bereda fjäder och tagel till sängkläder;
	Att gifva vanligt kött smak af vildt; hedersomn. svar å prisfrågan XL, af <i>Stenia</i>	24	prisb. svar på prisfrågan LV; af <i>Reggy</i>
	Barnet ärmannens fader; af <i>Hanna Kamke</i> . Prisbel. vid Iduns stora prist.	24	Vår nervösa tid; af <i>Mathilda Langlet</i>
	Kvinnorna och fiolen	24	Inför främmande ögon.
	Guvernanten; för Idun af <i>Cecilia Milow</i>	25	Damer på velociped; af <i>J. N—g</i>
	Damerna bjuda upp.	25	Hvarför äro våra flickor så opraktiska; af <i>H. H.</i>
	Leo Tolstois »Kreuzer-Sonaten»; öppet bref till Augustus från <i>Ave</i>	25	Nornan
	Kvinnan och kreditsystemet; för Idun af <i>Inga Schenfelt</i>	25	Från utställningarna i Göteborg; af <i>J. N—g</i> :
	Att imitera glasmålning; af <i>E. B.</i>	26	I: Svensk konstslöjdutställning
	Om mässlingen och dess behandling; för Idun af <i>Doktor X</i>	27	II: Handarbetars vänners utställning
	Litet om blomsterkultur i boningsrum; af <i>H. A.</i>	27	III: De kvinliga artisterna på Valand
	Små ovanor; af <i>Hanna Kamke</i>	28	Landvinning; af <i>S. M.</i>
	Ännu några ord om Leo Tolstois »Kreuzer-Sonaten»; af ... i.	28	Förnöjsamhet; af <i>Mathilda Langlet</i>
	Språkundervisningen	28	Från kvinnans arbetsfält; studier från Stockholms horisont af <i>G. Gullberg</i> :
	Hvad vi tala om borta och hemma; för Idun af —	29	III: Kvinnliga telegrafister
	En praktisk skridskodräkt; prisbel. svar å prisfrågan XLIII af »Försöka duger»	29	IV: Kvinnan i postverket
	Drifning af miniatyroros; af <i>M</i>	30	V—VII: Kvinnan i sjukvården
	Hederskulder; af <i>Ave</i>	30	VIII: Kvinnan som undervisare
	Om reform i kvinnodräkten; af <i>Gurli L—r</i>	30	Nääs; för Idun af <i>J. B.</i>
	När barnen växa ifrån oss; af <i>Mathilda Langlet</i>	30	Grefvinnan Tessins kokbok; af <i>St Germain</i>
	Hustruns rättsliga ställning enligt nu gällande lag; efter Anna Bugge Wicksells föredrag af <i>J. N—g</i>	31	Just nu; ett ord i sommarvärmens tillmödrar och döttrar; af <i>H. H.</i>
	Ett förslag i en viktig fråga; till alla husmödrar af <i>Axel B.</i>	31	Frureformen; af <i>Direktörska</i>
	Fru Anna Bugge Wicksell	31	På släktfångans altare; en liten väckare af van Nord
	En kopp kaffe	32	Middag
	Den unga moderns dagbok; af <i>Stenia</i>	32	Barndomsintryck; af <i>H. G.</i>
	Linneskapet och dess vård; prisbel. svar å frågan XLVI af <i>Frida N. N.</i>	32	Kvinnoarbeten på industriutställningen i Göteborg; af <i>Scevola</i>
	Våra hem och deras möblering; inledning till diskussion af <i>Cecilia Wærn</i>	32	Våra vänner; för Idun af <i>Helena Nyblom</i>
	En fråga bland de många; af <i>Ave</i>	32	34, 35
	Ett möte af Föreningen för hygienisk och konstnärlig klädedräkt i London; bref till Idun från <i>Anna Fleetwood-Derby</i>	32	Unga hem; för Idun; af <i>A. W.</i>
	Om nöjen i hemmet; af <i>Maria Nyström</i>	32	Huru vildarne uppfostra sina barn
	Påskgröten, påskriset och påskäggen; af <i>Moster Greta</i>	32	Något om dagböcker; af <i>G. Å.</i>
	Friska barnkamar; af <i>Ingrid Gullin</i>	32	Fördom? af <i>Ingrid Gullin</i>
	Husmoderlig almanack; af <i>Stenia</i> — 14, 18, 22, 26, 31, 35, 40, 45, 49.	32	Ett förskrivningsbolag för kvinnor och barn
	Våra hem och deras möblering; af <i>Cecilia Wærn</i> : Bosättningen	32	Lifsmål; af <i>A. L. B.</i>
	Våra släktregister; af <i>O. S.</i>	32	Styfmödrar; af <i>Ada</i> .
	En afton i Kvinnoklubben; af <i>J. N—g</i>	32	Skola eller hem; en synpunkt i en viktig fråga af <i>M. N.</i>
	Något om tidsindelning; af <i>Hanna Kamke</i>	32	Apropos senaste simpromotionen för damer; af <i>H. H.</i>
	En hvor sin egen paraplymakare; prisbel. svar å frågan L, af <i>Xandra J</i>	32	Efterlock från industriutställningen i Göteborg; af <i>Scevola</i>
	Förgyllning och bronsering; af <i>E. B.</i>	32	Föresatser; af <i>H—s L.</i>
	Våra »herrar» söner och »fröknar» döttrar; ett varningens ord; af <i>Hanna Kamke</i>	32	Några anvisningar för konservering och anräntning af svamp; prisbel. svar på frågan LXV; af <i>Fanny —g</i>
	Åskledare; af <i>Ib</i>	32	Några allvarsord för dagen; af —l—n
	Tiden är inne; några ord om våra krukväxters omplantering, för Idun af <i>Viola</i>	32	Styfdottern; skisserad genmäle till uppsatsen »Styfmödrar i nr 35; af <i>Amanda Leffler</i>
	Domarens löfte; af <i>Ave</i>	32	Stämningsmänniskor; af <i>Ave</i>
	Hjälpredor; af <i>J. K.</i>	32	Några tankar från sommarnöjet; af —l—n
	Moderna kvinnosjukdomar	32	En utredning; af <i>Ave</i>
	Framtidsräktens basar; bref till Idun af <i>Anna Fleetwood-Derby</i>	32	Om kvinnogymnastiken i Finland; af <i>Fack</i>
	Värkriget mot malen; prisbel. svar på prisfrågan LIV; af <i>D—y</i>	32	Till harsäsongen; af <i>Stenia</i>
	Till kontinenten; ett par praktiska vinkar af <i>G. H. L. Victorin</i>	32	Ogräs och hvete; af <i>H—s L.</i>
	Kvinnans intressen vid 1891 års riksdag; af <i>R. W. Mottagningsdagar</i> ; af <i>A. a. T.</i>	32	Ett skönheitsmedel; af <i>Gudrun</i>
	När barnen växa ifrån oss; några ord till barnen; af <i>Mathilda Langlet</i>	32	Kvinnor och politik; af <i>Adolf Hellander</i>
	Kvinliga turister; af <i>Christel</i>	32	Huru ämna parisiskorna klä' sig i vinter? af Alvar Arfwidsson
	Umgången med naturen; några vårenringar till alla mödrar; af <i>M. N.</i>	32	Om kvinnogymnastiken i Finland; några ord till genmäle; af <i>Gymnast</i>
	Nya moder och »magasins de nouveautés»; några anteckningar från Paris för Iduns läsarrinnor af <i>Cecilia Wærn</i>	32	Romanen eller lifvet? Några ord i äktenskapskapitlet; af <i>Ellen Bergström</i>

N:r		N:r
	Något om tvätt och tvättanstalter; af <i>Mathilda Langlet</i>	48
	Bara en liten huskur; af <i>Elisabet Ström</i>	48
	En kvinnans värld; af <i>Elena</i>	49
	Behagets gäfva	49
	Barnens julglädje; af <i>En barnavän</i>	49
	Steriliserad mjölk; af <i>V. Nauckhoff</i>	49
	Artighet; af <i>Ellen Bergström</i>	50
	Kvinliga telegrafister; af <i>en f. d. telegrafist</i>	50
	Blind moderskärlek	51
	Vid brasan; af —b—	51
	Betlehemsstjärnan; af <i>K. A. Hagström</i>	52
	Pappa kommer; af <i>Gurli Linder</i> (med teckning af <i>Jenny Nyström</i>)	52
	Att taga och att gifva; några ord af <i>Helena Nyblom</i>	52
	Noveller, skisser och kåserier:	
	Husets hjärta	1
	Zam; en konstnärshistoria af <i>Henning Berger</i> ; bel. med hedersomn. vid Iduns stora pristäfl.	1
	»Eucalyptus globulus»; ett reseminne af <i>E.</i>	1
	Fågel Fenix; berättelse för Idun af <i>Mathilda Lönnberg</i> . Bel. med hedersomn. vid Iduns stora pristäfling	12
	Vid sjukbädden; skiss för Idun; af <i>Alvar Sten</i>	2
	Oforgäältiga ord; ett minne, upptecknad af <i>Mathilda Roos</i>	3
	Ur spåret; skiss af <i>Richard Melander</i> . Bel. med hedersomn. vid Iduns stora pristäfling	3
	Från heden; skiss af <i>Elena</i>	5
	Iduns panoptikon; af <i>Scevola</i>	5, 10, 44, 51
	Ett balintermezzo; dram. skiss af <i>A. Noël</i>	6, 7
	Från antikens kvinnovärld; tre skisser för Idun af <i>Vilhelm Lundström</i> :	
	I: Toaletten	6
	II: Äktenskapet	10
	III: Kvinnan i literaturen	14
	Lifselexir; af <i>Laura Fitinghoff</i>	6
	Vår Betty; skiss för Idun af <i>Elin Ameen</i>	7, 8
	Liten efterskörd från svenska skaldinnors blomparterr; för Idun af <i>Birger Schöldström</i> :	
	I: Ett nyupptäckt poem af fru <i>Lenngren</i>	7
	II: Ett nyupptäckt poem af »Herdinna i Norden»	16
	III: Grefvinnan Berger	19
	IV: Sånger i mänestrålar	34
	Plikt; skiss af <i>Elena</i>	8
	Vissnade kransar; af <i>Aurore Lundqvist</i>	8
	Brudgummen; af furst <i>D. Galitsin-Muraclin</i> . För Idun efter ryskan	9
	I forna dagar; strödda blad ur minnets album, samlade af <i>Mathilda Langlet</i> :	
	6: Klockarfar, han skall nu alting bestyra	10, 11
	7: »Lilla Charlotta»	17
	8: »Sköna Hélène»	20
	En vinterpoet; för Idun af <i>Tor Hedberg</i>	12—14
	En påskafton; för Idun af <i>Sune Folkeson</i>	13
	Modern erotik; några bagateller i ett vidlyftigt ämne af <i>Alvar Arfwidson</i> :	
	I: Hvad en fransk författare tänker om kärleken	13
	II: Finnes det någon »sann» kärlek?	14
	III: Det gamla evigt unga	15
	Torparen och gässen; af <i>Leo Tolstoi</i> . Övers. för Idun	14
	Loretos madonna; en skildring från Italien för Idun af <i>Hilda Hintze</i>	14—24
	Det var en dröm; övers. för Idun	16
	I pigflytningen; för Idun af <i>Matte Brm</i>	17
	Vår; stämningsbild af <i>John En</i>	18
	Ett minne; skiss af <i>Albrekt Segerstedt</i>	19
	Ett gifvet resultat; skiss för Idun af <i>Dolly Roon</i>	19, 20
	Den nya tjänarinnan; skiss för Idun af <i>Ib</i>	21
	Teori och praktik; af <i>Aurore Lundqvist</i>	22
	Stark såsom döden; berättelse för Idun af <i>E.</i>	22, 23
	En engelsk flickpension; skildrad för Idun af —tz	23, 24
	Eldtrollet; skiss af <i>Anna Wahlenberg</i>	24
	Ideal; af <i>El—th</i>	25
	Canituccia; novell af <i>Mathilde Serao</i> , övers. från italienskan af <i>E. N.</i>	25, 26
	Småstadslif; en verklighetsskildring för Idun af <i>C. O. Gumælius</i>	25—33

N:r		N:r
På frälsningestraden; bilder ur nutidslivet, tecknade för Idun af <i>Wilhelm Lundström</i> :		
1: En interview vid Lilla Glasbruksgatan	26	4: *Elisabeth Kallstenius, »Stenia»;
2: Röda rosor	31	*Hedda Cronius; af <i>Mathilda Roos</i>
3: Generalens dotter	48	*Teresa Carreno
I torget; en barnstudie af <i>Ina von Stockenstrand</i>	27	**Jenny Lind-Goldschmidt
Förbjuden frukt; skiss af <i>M...e</i>	27–30	*Marie Louise Vestman; af <i>Ldh</i>
Vindkast; skiss af <i>Elisabeth Kylenstierna</i>	29	*Anna Lisa Hwasser-Engelbrecht; af <i>J. N—g</i>
Tag arbete med dig; för Idun af <i>Emma H—n</i>	29	*Prinsessan Louise af Danmark
Det gamla malboet; samtal i tre afdelningar af <i>Ave</i>	30	*En gammal dansfru; af <i>St Germain</i>
När Siggan skulle sköta hushållet; skiss för Idun af <i>Alcar Sten</i>	30	*Velly Velander; af <i>R. B.</i>
Svensk matgeografi; kåseri i »de sura gurkor-nas tid» af <i>Karl Benzon</i>	30, 31	*Josefine Gullberg
Vår grefvinna; af <i>Ave</i>	32	*Ingeborg Petrelli; af <i>J. N—g</i>
Vid sanatoriet; skiss för Idun af <i>K. O. S.</i>	33	*Alice Bonthron; af <i>Amanda Leffler</i>
Den gamla soffkudden; skiss af <i>Amy B.</i>	34	*Storfurstinnan Olga Feodorowna af Ryssland
Vid pensionen; skildringar för Idun af <i>Channäh</i>	34–40	Hedda Elisabeth Bergwall; af <i>K. G. K.</i>
Några fruntimmersminnen, upptecknade af <i>En gammal pennfaktare</i> :		*Leonilda Sjöström; af <i>J. N—g</i>
I: Idun	35	Förbiskymtande skuggor ur förra seklets kvinnovärld; för Idun af <i>Birger Schöldström</i> :
II: Konst och natur	45, 46	*I: Sveriges första boktryckarinna
Valsen; ett litet danskåseri i »den döda säsöngen», af <i>—n</i>	35	**II: En eklipserad actrice
Vid åsklingens sjukbädd; skiss af <i>A. Hill</i>	36	***III: Mormor, mor och dotter eller de tre Elisabet
Löneförhöjningen; utkast af <i>C. O. G.</i>	36, 37	****IV: Två Bellmans samtida ... utanför Ulla Winblads sfer
Hon har icke glömt det; holländsk skiss af <i>J. C. de Dos</i> . Övers. för Idun	38	*V: Fru Augusti
Tredje ringen; skiss af <i>Adolf Hellander</i>	39	*Gustafva Nisbeth; af <i>Tycho Tullberg</i>
Brännsår; af <i>Elisabeth Kylenstierna</i>	40	*Josephine Varenius; af <i>F. A. Wingborg</i>
Små bilder ur livet; af <i>—l—n</i>	40	*Selma Lagerlöf; af <i>—n—s</i>
Vilddfuvan; berättelse ur verkligheten af <i>John Johnson</i>	41, 43	*Maria Anderson; stiftarinnan till Mariahemmet å Restad
I en vrå af världen; berättelse för Idun af <i>Cecilia Bååth-Holmberg</i>	41–50	*Berndt Oskar Stackelberg; af <i>H. L. Victorin</i>
Att dö; skiss af <i>Vilma Lindhé</i>	42	*Elfrida Andréée
Hester Mac Lellen; ett minnesblad för Idun af <i>Herna</i>	43	*Selma Göbel
Från Finland; minnen och intryck tecknade för Idun af <i>Vilh. Lundström</i> :		*Agnes Branting; af <i>J. N—g</i>
1: Bland finska kvinnor	43	***Hildegard Thorell, Eva Bonnier, Anna Garell-Ericson; af <i>J. N—g</i>
2: Drömmerskan vid Wesijärvi	51	*Madame Sadi Carnot
Ur Gösta Berlings saga; af <i>Selma Lagerlöf</i> .		*Henry Greville; af <i>Clamo</i>
Balen på Ekeby	44	*Hélène Wacarescu
Magga; studie från norska Lappland; af <i>Hugo Samzelius</i>	45	**Louise och Oliva Bergklin; af <i>J. F—m</i>
En utfärd med fattighusgummor; bref till Idun från <i>Anna Fleetwood-Derby</i>	45	*Agnes Kjellberg; af <i>Karl Wåhlin</i>
Granrismor; af <i>Amalia Fahlstedt</i>	4	*Ida Ericson, född Koch
En weddingtrip; skiss af <i>Ebba Lundstedt</i> . Prisb. vid Iduns stora pristäfl.	47	*Zelia Trebelli; af <i>Gustaf Gullberg</i>
Vårt gamla bord; af <i>Maria Nyström</i>	48	*Johanna Henrika Hallberg
Sjukbesök; teckning af <i>Fanny Chrysander</i>	49, 50	*Claude Vignon (Madame Maurice Rouvier); af <i>Renholm</i>
Vid köksspisen; ur en ung kvinnas dagbok af <i>Herna</i>	49	*Drottning Margherita af Italien; af <i>J. A—st</i>
Piano; af <i>Amalia Fahlstedt</i>	50	*Claude Gérard (Aurore Ljungstedt); af <i>Birger Schöldström</i>
Förr och nu; skiss för Idun af <i>R. E—m</i>	51	Ännu några ord om drottning Margherita; af <i>G—g N</i>
Tant Lovas juldag; af <i>Elin Ameen</i> (med teckningar af <i>Axel Sjöberg</i>)	52	*Lotten Seelig; af <i>Johan Nordling</i>
Gamla konsulinnans julbref; ber. af <i>Ave</i> (med teckning af <i>Jenny Nyström</i>)	52	*Mrs Potter-Palmer
I skogen; af <i>Kristian Winterhjelm</i> (med teckning af <i>Jenny Nyström</i>)	52	*Theodor Körners brud; af <i>Birger Schöldström</i>
Julstööl och julklappar; af <i>Mathilda Langlet</i> (med teckning af <i>Jenny Nyström</i>)	52	*Den heliga Birgitta; af <i>Ellen Fries</i>
Pastorskans stora middag; skiss af <i>Anna Wahlenberg</i> (med teckningar af <i>Viktor Andrén</i>)	52	*Hedvig Charlotta Winterhjelm; af <i>Birger Schöldström</i>
Fågelbo; af <i>Johan Nordling</i> (med teckningar af <i>Jenny Nyström</i>)	52	*Aurore Karamzine; af <i>Matilda Bergendal</i>
Sommarferier; skiss af <i>Vilma Lindhé</i> (med teckningar af <i>Viktor Andrén</i>)	52	*Ellen Key; af <i>Hellen Lindgren</i>
Ett intryck från Eugeniahemmet; af <i>Mathilda Roos</i> (med teckning af <i>Viktor Andrén</i>)	52	*Maria Feodorowna, kejsarinnan af Ryssland
Efter femton år; teckning af <i>Cecilia Bååth-Holmberg</i>	52	*Helena Grafström, född Franzén; af <i>H. —k</i>
En spelmannshistoria; af <i>Selma Lagerlöf</i> (med teckning af <i>Jenny Nyström</i>)	52	*Drottning Charlotta af Würtemberg
Smättingar; af <i>Amalia Fahlstedt</i> (med teckningar af ...)	52	*Anna Sandström (Uffe); af <i>Hellen Lindgren</i>
Julafton i Rom; ett minne från i fjol af <i>Georg Nordensvan</i> (med teckning af <i>Viktor Andrén</i>)	52	*Carolina Östberg; af <i>H. G. S.</i>
Gamla mormor; af <i>Adolf Hellander</i>	52	*Wilhelmina Hierta
 Poem:		*Nicoline Luplau; af <i>Ave</i>
Nyårsnatt; af <i>L. A. A.</i>	1	*Vilma Lindhé
Mitt hem; af <i>Siri Dahlerus</i>	2	
Slädparti; af <i>Daniel Fallström</i>	3	
 Biografiska uppsatser:		
(De med * betecknade är åtföljda af ett, de med ** betecknade af två eller flera porträtt.)		
*Drottning Lovisa af Sverige och Norge; ett tjuguårsminne af <i>Cecilia Bååth-Holmberg</i> 1,	2	
*Amanda Kerfstedt; af <i>Laura Fitinghoff</i>	2	
En damernas riddare; af <i>Birger Schöldström</i>	2	
*Augusta Öhrström	3	
*Laura Netzel	4	
*Johanna Hägg; af <i>Ex</i>	5	
*Elna Hansson; »Lundakvinnan», af <i>Ebon Hoi</i>	6	
*Olivia Nordqvist	6	
*Ottilia Runsten; af <i>Mathilda Roos</i>	7	
*Sonja Kowalewski	7	
*Drottning Elisabet af Rumänien (»Carmen Sylva»); af <i>—k</i>	8	
*Mathilda Taube; af <i>H. G. S.</i>	9	
*F. T. Borg; kvinnans förkämpe i svenska riks-dagen; af <i>H. L. V.</i>	9	
 Diverse:		
Smånotiser från kvinnovärlden 1–13, 15, 16, 18, 19, 22, 24, 25, 29–33, 36–38, 40, 41,		43–48
Från Iduns läsekrets	1, 5, 28, 31, 44, 46	
Teater och musik	2–18, 20, 22, 23, 34, 36–51	
Konst		3
Ny literär pristäfling	10, 11, 19	
Publicistkarnevalen den 11 april	12, 14	
Iduns skollofskoloni	14, 23, 25	
Förtröttens icke!	16	
Just nu	18	
Litteratur	18, 20, 23, 41, 50, 51	
Iduns skollofskoloni sommaren 1891; af <i>D. C. Flensburg</i>		37
Iduns tvåhundra nummer		42
Utgången af Iduns stora pristäfling		42
Kinesiska tänkespråk		45
En promenad i julmarknaden		51
Julstämning; pianostycke af <i>Elfrida Andréée</i> (med teckning af <i>Viktor Andrén</i>)		52
Konungahusets yngste		52